

HORITZO

Periòdic quinzenal

Portantveu de l'Ateneu Cultural

Preus de Subscripció

Fora (6 exemplars tri-
mestre) 1'10 pessetes
Número soït 0'15 ptes.

Dels articles signats en són
responsables llurs autors

Redacció i
Administració

G. Hernández 15, pral.
Telèfon 32 X

No es retornen els
originals

Optimisme

Un dels postulats bàsics del nostre Ateneu Cultural és el d'aplegar dintre el seu clos a tots els cassanencs aimants de la cultura.

L'Ateneu ha aconseguit ja, plasmar en realitats un munt d'aspiracions que abans semblaven utòpiques.

Ha aconseguit com a fet primordial que regni entre els que l'integren una solidaritat, una mútua comprensió, un esperit de companyonia, admirables.

Ha estat necessari per aconseguir això, vèncer —i s'han vençut plenament— aquelles petites rancúnies que existien a Cassà com en tots els pobles, especialment entre el jovent.

Aquesta, creiem nosaltres, que és la principal obra realitzada fins ara per l'Ateneu.

Dintre l'Ateneu Cultural no es tenen en compte les diferències de classe ni de sexe. Cadascú té les seves idees polítiques, o socials. Tots coincidim unànimament en respectar les idees d'altri.

Cultura. Aquesta és l'única i exclussiva finalitat de l'Ateneu Cultural de Cassà de la Selva.

Agermanats, per aquest ideal comú, ben units i amb l'ajut desinteressat i optimista de tots, deixant de banda les petites misèries i satisfent les inquietuds del nostre esperit, estem convençuts que amb el nostre esforç col·locarem en un lloc prominent el nom del nostre poble, que no pot viure resagat.

La platja de Cassà

Mentre sospirem per una piscina a casa nostra segons el projecte del company J. B., bo serà que cerquem entre les platges magnífiques de la Costa Brava, una que sigui el refugi més desitjat dels cassanencs en aquests dies calorosos d'estiu.

I no la tenim ja des de fa temps aquesta platja? Jo m'atreuria a dir rodonament que sí, i molts que llegiu aquestes ratlles l'endevinareu desseguida:

Es una platja que porta ja una tradició de concurrència cassanenca: modistetes que hi van cada any; òmnibus que us hi porten totes les festes d'estiu.

Imagineu-vos que arribeu fins a S'Agaró on conviden a quedar-vos, això sí, pagant-ho tot, fins la vista de la platja. No us desanimeu i tireu amunt; seguiu per la carretera que zigzagueja la muntanya vorejada de torres de totes menes, adornades amb hortènsies i els pins —els cèlebres pins de Costa Brava— que es fiquen fins al bell caire dels penya-segats, i atureu-vos al pla situat al cim de la muntanya.

Allavors podeu fer dues coses: o baixar per la pròpia roca viva que llepa les onades i que té una rampa

Sastreria

Oriol

Carbó

La més econòmica

4 cantons

Girona

regularment practicable, o bé endinsar-vos per un corriol que us portarà a baix mateix de la platja.

Una volta allí disfrutareu d'una vista magnífica: una pineda ran del mar us dona la impressió d'un jardí artificial transportat prop de la sorra per fer més ideal el paisatge bellíssim de mar i terra. En aquesta pineda hi trobareu refugi per a fer la berenada i per ombrejar-vos al despullar vostre cos sense fer-vos-en pagar cap arbitri.

Es veritat que allí no hi trobareu Restaurants de luxe, Tzigans d'uniforme, ni *sandwich* a pesseta; però, segurament, que no és això el que desitgeu ni la finalitat que cercàveu.

Allà, en canvi, podreu practicar a ple pulmó els més variats exercicis des del primordial de la natació, el *camping* i àdhuc un inofensiu

semi-nudisme.

Sortiu de la pineda i apropieu-vos a la mar: una sorra granalluda us hi acompanya; de moment pot torturar-vos els peus si no hi veniu acostumats; però no us causarà cap més molèstia i us abandonarà al secarvos a ple sol sense que us quedi enganxada a la pell com en altres platges de moda.

I per fer aquest indret ben nostre —i una mica llagosterenc— cerqueu-hi cares conegudes: segurament que qualsevol diumenge d'estiu hi trobareu moltes famílies cassanques: encara recordo l'espectacle bonic que donava aquesta platja el dia que vaig tenir la sort de concorre-hi: poseu ací uns grups que fan la berenada, altres que es capbussen dintre l'aigua o que mandregen estirats de panxa al sol, i si

us fixeu bé podeu veure entremig dels pins alguna mare extenent un llençol o un barnús que tapi a la filla de les mirades encuriosides dels joves.

I per a que tinguéis encara aquesta platja un sabor més nostre, poseu a la pineda una tenda de campanya habitada per dos matrimonis joves —ben coneguts a Cassà— que aprofitant unes curtes vacances tingueren la bona pensada de traslladar la residència en aquest paratge per a disfrutar de tots els atractius de què us parlo.

I si a la fi tenim de batejar aquest indret, segurament que tots vosaltres direu a l'uníson:

La platja de Cassà és LA CONCA!!

D.

Un mite

Al voltant de tot el que fa referència a qüestió sexual, s'ha creat sempre un constant mutisme, fent-me creure que era una falta i una aberració grans.

Mercès al què he llegit, que és ben poca cosa, de tan interessant qüestió, ha estat suficient, per poder-me deslligar per complet, trencant les cadenes opressores, creades en nom d'una moral que jo conceptuo de falsa i ridícula, ja que mai pot ésser compatible amb les realitats naturals.

Fins avui, tota la importància dels pares i educadors, ha estat en tapar, posant un vel en els ulls de l'infant, i ocultar el destí dels seus òrgans genitals. Però, aquest intent ha fracassat, per dues forces ocultes, i poderoses: una puixant i arrolladora, la de la curiositat insatisfeta; l'altra, la informació recollida de confidències infantils.

Gairebé sempre el nen es preocupa més del sexe, del que creuen els seus pares, enterant-se d'amagat, d'informacions la majoria de les vegades faltades de veritat, sobre el que més reserva es té en guardar la seva innocència. Innocència no és mai sinònim d'ignorància. No

obstant, creuen que sí, gran contingent de pares i pedagogs.

Per aquest mitjà de regateig, o sigui en desviar la conversa quan el nen afanyós desitja saber, de contestar a la seva curiositat amb explicacions falses, o de proscriure terminantment aquestes qüestions, solament s'obté que entre la psico de l'infant i dels pares es formi una barrera infranquejable, traient-ne el resultat que el primer dissimuli amb perfecció, una falsa expressió d'innocència i d'ignorància.

I això, ho afirma aquesta eloqüent i bella frase de Montaigne: «Què els ha fet als homes l'acció genital, tan natural i tan necessària, per a que se la proscribeixi i se'n fugi, per a que un no s'atreveixi a parlar-ne d'ella sense rubor, i per excloure-la de les converses? Es pronuncien tranquil·lament els termes, robar, matar, traicionar, adulteri... i l'acte el qual dona la vida a un ésser, aquest, no s'atreveix un a nombrar-lo. Oh, falsa castedat! Vergonyosa hipocresia!»

L'únic que coneix a fons els perills que per a la fortalesa física i psíquica de l'home, inclou aquesta preparació per a l'infant tan rutinària, és el metge.

El perill més constant i pernicios és l'onanisme. Podríem comptar

amb els dits els nens que no s'han donat a aquest vici. Aquesta aberració porta com a conseqüència l'ejaculació precoç, i a més una infinitat d'enfermetats que esdevenen greus, a causa d'haver estat empresonat, amb motiu d'una falsa educació rebuda durant la infantesa per les potents urpes del vici solitari.

Cau en una equivocació digne de lamentar el que es creu que és dolent el nen que té aquest vici. Amb ell no fa més que cedir a un impuls del seu organisme que no ha estat ben portat.

Per tot el possible per evitar en el nen, la masturbació, per donar al nen, una força suficient per defugir-ne, i en el que desgraciadament ha caigut en aquest abominable vici, donar-li la mà per ajudar-lo a sortir-ne, salvant-lo d'un segur naufragi, és de la incumbència del metge amb els seus consells per higiene, per al pedagog, instruint i assenyalant tots els perills, i en quant al pare, conduint al seu fill pel camí de la veritat, ajudant-lo a què no caigui a un vici abastament pernicios per la seva salut.

EUSEBI GELLER

Pro Esperanto

«Els sacrificis que farien tots els homes consagrant algun temps a l'estudi de l'Esperanto són tan sumament petits i les avantatges que hom obtindria són tan grans que ningú no deuria deixar de fer aquest assaig». —TOLSTOI.

L'esperantisme avança i els esperits nobles de tan bell ideal es multipliquen constantment. Arreu del món creix la propaganda i desaparegudes les tristes traves que portà la passada guerra europea, els deixebles del Dr. Zamenhof partidaris de la llengua internacional per ell creada mostren cada dia una activitat més formidable.

Avui és una raresa no trobar de quan en quan en periòdics i revistes importants on hom parla de cultura general, interessants informacions i selectes articles enaltint l'idioma internacional Esperanto.

Les ciències, les arts i tota mena d'idees i creences es serveixen d'aquest idioma com un gran instrument de propaganda que travessa totes les fronteres.

L'autor d'Esperanto devia sentir la necessitat d'una llar més gran. Els grans homes no es resignen a viure amb mesquinesa espiritual. No és prou gran una casa, un poble o bé una nació. Viuen i treballen per a tota la humanitat. Així visqué el Dr. Zamenhof, el savi tot bondat que consagrà tota una existència a construir i posar en moviment una nau destinada a recórrer tot el món. Des d'ella brillen fortes les clarianes d'una llum que encén les flames d'un ideal el qual tots els humans portem en el fons del nostre ésser.

El valerós pilot que guià aquesta nau des de sa construcció i que dirigia la distribució d'aquells sublims reflexes diuen que ha mort. Però nosaltres que vàries vegades ens embarquem en aquesta nau de l'ideal de germanor, no ens ho volem creure. I no ens ho volem creure car Zamenhof és immortal.

La Biblioteca Esperantista passa avui de sis mil volums. Els millors llibres clàssics, començant per LA BIBLIA, traduïda directament de l'Hebreu, es troben en Esperanto. El famós llibre de la Comtessa Berta de Suttner ABAIX LES ARMES! i la tan popular novel·la de Remarque RES DE NOU A L'OEST són traduïts a l'Esperanto.

Entre altres, hi han traduïdes del Català a l'Esperanto les obres de Russinyol, LA MARE, LA CANÇÓ DE SEMPRE, FULLS DE LA VIDA. Tenim, també en Esperanto el drama de A. Gual MISTERI DE DOLOR, obres d'Iglèsies i Guimerà, etc.

Ara s'està esgotant la segona edició de l'ANTOLOGIA CATALANA, magnífic volum de més de 400 planes obra de l'eminent poeta esperantista català Jaume Grau Cases. Aquest llibre aplega una colla d'eminentes autors de Catalunya des de Ausies March als nostres dies. Gràcies, doncs, a la KATALUNA ANTOLOGIO tot el món coneix els escriptors més genials de la nostra terra i pot llegir llurs inspirades concepcions traduïdes a l'Esperanto per un català amorós que estima el poble que l'ha vist néixer.

Impossible en un breu article, donar una petita idea de la valor i la importància que té l'Esperanto i l'avenç que a tot el món fa avui dia. Continuarem.

FRANCESC VILA

Màquines per a
cosir i brodar

Wertheim

Ràpida S. A.

Venda al contat i a terminis

Salvador Matas

Ferrándiz, 81

Cassà de la Selva

Quatre mots

Caçà

Un amic ens acaba de dir: — «A la Generalitat de Catalunya escriuen el nom de la «Capital de la Selva» amb c trencada! Què us en sembla? Ens volen canviar el nom! Hem d'escriure una protesta «picant» a aquests atrevits! Què s'han cregut! Ara només faltaria que un distret o un mal intencionat — per mor de mortificar-nos — s'oblidés de trencar la c i d'accentuar la a! No, això no ho podem permetre! Som i serem *cassanencs* tant si es vol com si no es vol!!!»

El nostre amic avalotava i gesticulava, més que indignat, enfurimat. Ens ha mostrat, per testificar el que ens deia, un envelop i una carta geogràfica on hi ha també el nom de la nostra vila convertit en Caçà de la Selva.

Nosaltres creiem que l'exasperació del nostre amic és exagerada. Que no n'hi ha per tant. Fins arribem a creure que els senyors que escriuen Caçà en lloc de Cassà tenen una punta de raó.

Si als cassanencs ens preguntes sin quin paper hi representa aquell caçador, en el nostre escut, segurament que ens costaria una mica explicar-ho. L'amic Joan Gener, l'autor dels Apunts d'Història de Cassà que publica HORITZO, ens ha dit i repetit mil i una vegades que la derivació fonètica, ortogràfica i etimològica del nom de la nostra vila no ve de caça ni de caceres. Per què, doncs, continuem entestats en no voler canviar el nostre escut? Què hi fa aquell home que caça conills amb una arma de foc, en un paratge que ni tan sols té aparença de Selva?

Cal que esborrem de l'escut de Cassà de la Selva aquell bon home que els nostres avis — més capriciosos que documentats — van col·locar-hi.

Sovint, massa sovint per cert, posem tota la nostra atenció i una mica massa de passió, en qüestions que valen molt menys la pena que aquesta.

F. P. C.

Tribuna lliure

Problemes culturals

L'assumpte de les escoles graduades i la necessitat imperiosa d'una prompte solució.

Ha arribat ja l'hora que la nostra població es desvetlli del son que en matèria d'ensenyament sembla que ha agafat d'un llarg temps a aquesta part.

Ha arribat ja l'hora que aquesta població que s'ha preocupat més de qüestions polítiques que d'instrucció, ocupi, per dignitat, el lloc que li correspon dintre el ram de la cultura.

Hem de partir però, d'un principi: que la tasca a desenrotllar requereix una gran voluntat per part dels encarregats de portar-la a terme, ja que ens trobem que des de fa molts anys la nostra vila és víctima d'un excés de passivitat o de mala fe per part dels més interessats en resoldre aquest problema, nervi vital de la població.

Sabem que qualsevol iniciativa inspirada en el noble desig de procurar per un major engrandiment cultural de la població, s'ha vist sempre ofegada en la forma més denigrant, més innoble.

Sabem, també, que d'haver-hi hagut una major comprensió, uns majors desigs sense la més petita engruna d'avarícia o d'enveja perso-

nal o potser política, a aquestes hores faria anys que tindriem una escola d'Arts i Oficis. I us imagineu el què significa per qualsevol poble posseir l'instrument precís per seguir ayant en el camí de les seves activitats? Us doneu compte del que representa haver permanescut inactius durant anys i més anys? Sí? Doncs imagineu-vos l'esforç que tenim de fer, a fi de poder arribar tan sols a l'altura de molts altres pobles que en població són inferiors al nostre.

Si bé és cert que des de fa uns temps no ens podem queixar en el que és refereix a la tasca portada a cap pels mestres nacionals en el reduït espai de les seves activitats dintre l'escola, la manca d'un director responsable i per tant la creació o funcionament d'unes escoles graduades en deguda forma, es fa sentir intensament.

Actualment la població escolar que assisteix a les escoles nacionals està dividida en tres seccions, (tres de nois i tres de noies) quan fan falta cinc o sis seccions per a cada sexe, amb escola graduada.

A més, cal prestar la màxima atenció en l'edifici d'aquestes futures escoles ja que és un veritable escarni, un veritable crim per la salut dels nostres petits escolars l'habilitació de les dues classes per a nenes en els baixos del nostre Jutjat Municipal: un edifici vell voltat de parets, de cara al nord, i gairebé sense llum.

Fem aquesta observació perquè es procuri no gastar cap més quan-

titat en habilitar per escoles, locals com aquest.

I hem de parlar també del modern edifici construït per a escoles en l'època dictatorial ja que també les seccions són encarades cap al nord.

Un i altre edifici no poden servir per aquest fi; per guardar les tendres naturaleses dels nostres petits escolars. Es necessària una renovació completa per solucionar el problema d'aquests edificis.

El govern subvenciona als Ajuntaments amb la quantitat de deu mil ptes. per grau a les escoles graduades que es construeixen. Doncs bé, urgeix la construcció en l'esplanada que hi ha al costat de les actuals escoles de nens, de dotze pabellons (o sis) voltats de jardins per enquibir a tota la població escolar de la nostra vila d'ambdós sexes. I en quant a l'edifici que actualment són les escoles per nens, sols pot servir per biblioteca pública, per arxiu històric de la població i per sala d'exposicions dels treballs dels mateixos escolars.

Es necessari reconstruir l'esperança dels cassanencs. Anys enrera, molt pocs, semblava que la població feia esforços sobrenaturals a fi de lograr unes escoles nacionals en deguda forma amb motiu de la deixa del fill d'aquesta vila, Sr. Martí Daussà.

Aquesta deixa «per obres pel poble» va fer factible l'esperançadora idealitat dels cassanencs de mirar de solucionar urgentment i en forma satisfactòria el que era necessitat viva en aquells moments.

Va fer-se un projecte d'escoles però vingué la dictadura i no va portar-se a la pràctica. En el seu lloc l'Ajuntament que «governava» en aquells moments, va acordar fer una caricatura del que era l'antic projecte, sens dubte interessat en protegir a determinada associació religiosa que es dedica a l'ensenyança.

Però al poble li havien dit que es farien unes escoles i l'edifici escolar va començar-se a aixecar. Al veure això no es va pensar en res més. Les escoles eren un fet. I enfavats en la contemplació de les mateixes,

Fabricantes:

Dispongo de maquinaria moderna para esmerilar y ensamblar toda clase de productos derivados del corcho.

Fábrica de Tapones, Discos y Especialidades

tant temps somniades, no es prestà atenció al jesuític procedir d'aquells senyors que varen començar per construir solament una part de les seccions de l'antic projecte.

Es necessari, doncs, posar remei al problema escolar de la nostra població i més si tenim en compte que el dia menys pensat poden deixar de funcionar les escoles de nens i nenes regides actualment per religiosos i religioses.

I per acabar, caldria que l'Ajuntament i en especial la Comissió de cultura (però havent-hi actualment Comissió gestora ens sembla que totes les representacions són exerci-

des per l'alcalde) miressin d'obligar als pares de les criatures que corren pels carrers de la vila, quals criatures són predestinades a una vida de ganduleria i de mals instints, a que fessin assistir als seus fills a les escoles.

ERMENGOL ROURA TUNEU

Nota de la R.: Es publica aquest article en aquesta secció de «Tribuna lliure» perquè pel fet d'ésser signat pel Director del nostre periòdic no es pugui creure que significa el pensament d'«Horitzó».

Girona homenatja el Mestre Vilaret

El dia 27 d'aquest mes la ciutat de Girona inaugurarà el grup escolar «Ignasi Iglèsies» i a una de les aules se li donarà el nom del pedagog que va fundar i va dirigir anys i anys, fins a la seva mort el col·legi polític de la nostra vila; el Mestre Josep Vilaret.

A fi de documentar-se amb més fonament de causa de qui era el Mestre Vilaret, l'Ajuntament de Girona va adreçar, particularment, al nostre Alcalde, una lletra demanant detalls. La contesta del nostre batlle la publiquem a continuació, ja que amb tot i haver rebut la lletra demanant-li detalls del Mestre Vilaret, en caràcter particular, va creure's en l'obligació de donar compte de la seva contesta a la Comissió Gestora per tractar-se d'un que el poble més que ningú ha d'agrair.

«Horitzó» a l'igual que el nostre Alcalde, també tramet el seu reconeixement a la ciutat de Girona per haver volgut honorar el nom del pedagog, el Mestre Josep Vilaret.

6 d'Agost de 1933

Sr. Alcalde de Girona

Benvolgut company: En contesta a la vostra atenta del primer del corrent, dec dir-vos que seria

molt llarg descriure l'obra realitzada per el gran pedagog Josep Vilaret, que el poble de Cassà de la Selva tingué la sort de posseir-lo com a Mestre. Cal conèixer l'estat de la població escolar en el temps que ell actuava per tenir una visió exacta de l'obra colossal que portà a cap. Al front de 250 infants quan en tenia menys i comptant solament a temporades amb un ajudant, desplegava les seves activitats de les vuit del matí a les cinc de la tarda per rependre altra vegada a les sis classes especials que donava de francès, batxillerat, preparació de mestres, etc. etc.

Dies, mesos i anys durà aquesta tasca sense defallences de cap mena i amb un entusiasme creixent, sense esperar altra recompensa que gaudir de la satisfacció de veure que aquells infants que ell tant estimava recollien el fruit dels seus esforços.

L'obra pedagògica del Mestre Vilaret? Jo no sóc qui per jutjar-la, sols puc dir-vos que trobareu escampats per la nostra terra i a l'estranger una legió de deixebles seus que ocupen llocs preeminents en el comerç, banques i magisteris i molts altres que gràcies a ell lograren obtenir títols acadèmics. El Mestre Vilaret era també un liberal de soca-arrel i sabé inculcar als seus alumnes aquest esperit liberal que ha fet que la vila de Cassà de la Selva hagi estat sempre un fogar de ciutadania i d'honradesa política.

Aquest crec que és el juí que mereix en els seus conciutadans la memòria del p'orat Mestre. Els que foren deixebles i amics seus no l'oblidaran mai; eis altres el recordaran sempre amb respecte. Jo sóc precisament en aquest assumpte un vot de qualitat perquè en la meva mentalitat sols vaig rebre greuges del col·legi que ell regentava i ara ja gran haig de dir-vos que sempre que he passat davant la tomba que guarda les seves despulles, sento una pregona emoció i em descobreixo en homenatge al gran pedagog, l'home bo i liberal que fou en vida Josep Vilaret.

Això, és tot quant jo personalment puc dir-vos; si és que necessiteu altres dades jo procuré que us siguin trameses; de totes maneres sentirem un reconeixement sincer si acordeu honorar-lo.

Maneu i us saluda el vostre company i amic

JOSEP ROBAU BOTET

Pere Cufí

Fàbrica de Gasoses i Sifons

«Fruxampany»

«Representant de la cervesa Damm»

Cassà de la Selva

Narcís

Martí

Tocineria - Comestibles

Cassà de la Selva

Conferència

del director de l'Institut de Ciències Econòmiques de Catalunya Sr. Joan P. Fàbregas, sobre el tema «La crisi mundial i les seves repercussions a Espanya».

El dia 28 del passat mes, organitzada per l'Ateneu Cultural, va tenir lloc aquesta conferència al «Cinema Kursaal».

El president de l'Ateneu féu la presentació del conferenciant amb paraules de just elogi, parlant a més de la tasca que realitza la nostra Entitat cultural, del seu apoliticisme, i convidant a que entrin a formar-hi part tots els que senten simpatia per la seva obra i desigs de millorament intel·lectual.

Després d'aquest breu parlament féu ús de la paraula el conferenciant el qual començà dient que la crisi econòmica no és cap cosa nova tota vegada que la Història ens en explica de molt velles; i que actualment estem atravesant uns moments de deflació; i que tenim al món uns 32 milions d'obriers en atur forçós.

Dividí les causes de la present crisi en ponderables i imponderables.

Entre les primeres, esmentà la racionalització, la política d'armaments i els deutes de guerra.

Al parlar de la política d'armaments remarcà que els pressupostos de guerra de les diferents nacions puguen a l'astronòmica xifra de 103 mil milions de francs, prova palesa de què el món està encara posseït d'un esperit bèlic que creïem liquidat.

Per deutes de guerra, digué, Europa deu a Amèrica la quantitat exorbitant de 22 mil milions de dòlars, que de tenir-se de satisfer, quedarien els habitants de les nacions deutores transformats en pàries que sols deurien treballar pels americans.

Passà a explicar les causes imponderables de la crisi entre les quals esmentà el desvetllament econòmic colonial de la post guerra; la transformació operada en la producció; l'estabilització monetària i renda parasitària, fent una documentada exposició dels anunciats.

Entrà després a parlar de les repercussions de la crisi a Espanya dient que han arribat d'una manera lenta per tenir el nostre país una economia tancada que no és més que una ficció, puix es troba bastida damunt unes barreres duaneres que moltes vegades resulten prohibitives.

Fa un any i mig, el ministre Prieto va dir que teníem mig milió de parats; avui devem tenir-ne molts més tota vegada que Espanya per condicions especials de la seva economia, tenia d'exportar anualment un excés de 50 a 60 mil homes a l'estranger, cosa que no pot fer ara per trobar tancades la majoria de les fronteres.

Ara doncs, —digué—, vindrem a tenir uns 240.000 homes que no han pogut emigrar, als quals afegint-hi els repatriats engroixeixen considerablement el nombre de parats.

Catalunya ha estat la regió que ha tocat més les conseqüències de què no es poguessin expatriar l'excés d'obriers espanyols, ja que la major part han vingut ací.

Nosaltres per la carecterística de la nostra raça, hauríem pogut posar-nos al marge de la crisi mundial

o al menys barrar-li el pas per un temps si haguéssim tingut la llibertat necessària per estructurar la nostra economia.

En aquests últims temps hem vist una ofensiva econòmica contra Catalunya i el propòsit per part d'alguns governants de desplaçar la seva potencialitat a altres regions ibèriques.

Esmenta, entre altres, la fallida del Banc de Catalunya com una maniobra contra l'economia catalana.

Catalunya —digué—, aporta al pressupost espanyol 800 milions de pessetes anuals i segons l'Estatut ens en seran cedits 114 milions, que retallats poden convertir-se en 85.

Acabà exposant que els moments de malestar econòmic que vivim són prova de que el món, va a una transformació, dient que mentre hi hagi diferències de casta, creu que serà possible bastir una societat justa, que el proletari deu capacitar-se per poder emprar les mateixes armes que els seus opressors, que no existeix llibertat econòmica, política, ni social, sense disposar dels elements necessaris per estructurar les nostres conquestes.

Al acabar, el Sr. Fàbregas escoltà una llarga ovació

Cobla

Orquestra

Orquestrina

La

Selvatana

Cassà de la Selva (Girona)

Per a contractes:

Pere Arpa

Telèfon: 22

Un llibre interessant

L'interès demostrat per conèixer més extensament les teories que sobre temes econòmics exposà el senyor Joan P. Fàbregas, en la conferència que organitzada per l'Ateneu Cultural, donà el passat dia 28 al Cinema Kursaal, el senyor

Pelai Casanovas

ofereix al públic el llibre

“La crisi mundial i les seves repercussions a Espanya”

del qual és autor el senyor Fàbregas, Director de l'Institut de Ciències Econòmiques de Catalunya.

Espectacles

Cinema

Cinema Modern

Companyia de Revistes «ZARO»

Aquesta notable companyia, es presentà al nostre públic, amb l'espectacle còmic-frívol-arrevistat «CHARRI-VARRI», que conté nùmeros molts vistosos, els quals junt amb l'encertada tasca de tots els artistes, motivaren que el públic sortís molt satisfet de la sessió.

Cinema Kursaal

«LA ESCUADRILLA DESHECHA»

Un interessant film d'aviació, molt espectacular i de gran dramatisme, que ens presenta a tres entrenyables companys, que treballen en la realització de pel·lícules d'aviació, i on veïem com un dells, obrant al impuls del seu esperit generós, no vacil·la en sacrificar la seva vida, per tal d'assegurar la felicitat de la germana d'un dels seus companys.

Richard Dix interpreta molt en-

Cine Modern

Empresa Josep Taché

Diumenge 13 Agost 1933

Tarda i Nit

Interessant

Programa

Obres de gran actualitat per els millors artistes.

certadament aquest paper, Així com també Enric Von Stroheim fa una magnífica creació en el seu rol de director crudel i venjatiu. Dorotty Jordan i Mary Astor discretes.

Primerament es projectà la divertida comèdia «NOS DIVORCIAMOS» interpretada per els grans còmics Bert Wheeler i Robert Woolsey.

DICK

Notes Municipals

Sessió del dia

27 de Juliol

Van ésser llegides i aprovades l'acta de la sessió anterior i seguidament unes petites factures.

Fou després, objecte d'aprovació el compte de cabals de Tresoreria, corresponent al segon trimestre de 1933, que dona els següents resultats: ingressos 31.475'20 ptes; despeses 39.689'31; existència en caixa 5.416'58. Aquest compte serà exposat públicament durant 15 dies pels efectes d'exàmen.

Es donà lectura a una lletra del

Delegat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'estalvis en la qual notifica a l'Ajuntament si és de la seva conformitat la prima del 2% per l'assegurança dels empleats municipals acordant-se, després de breu discussió, en donar-hi assentiment.

Es va llegir una instància del Sr. Rector d'aquesta vila, en la qual demana que li sigui reconegut el dret de propietat del cementiri de la població del que se'n incautà l'anterior Ajuntament en compliment de la Llei de secularització de cementiris; incautació a la qual — diu — va sotmetre's fent constar els drets de l'Església i per imposició de la Llei; i que ara amparant-se en l'article 10 de unes disposicions oficials aparegudes el 8 d'Abril d'aquest any que diu que una vegada hagi tingut lloc la incautació, els amos del cementiri poden presentar a l'Ajuntament els títols en què basen els seus drets perquè la Corporació municipal decideixi si considera propietari o no al que al·legui aquesta condició; acudeix a l'Ajuntament presentant proves i dades justificatives dels drets de propietat que suplica li siguin

Kursaal Cinema

El veritable saló d'estiu
Completament ventilat
i perfumat

Dissabte dia 12 d'Agost, nit i diumenge 13 tarda i nit.

Un altre programa incomparable
3 estrenes de pel·lícules de llarg metratge

Diablos Celestiales

la més gran pel·lícula d'aviació per el gran actor **Spencer Tracy**.

La Reina Kelly

Inimitable creació de la famosa artista GLORIA SWANSON.

La bonica opereta

Cœur de Lilas

creació de MARCELLE ROINEE i ANDRÉ LUGUET.

Bar

American

Sport

Plaça J. A. Clavé

Cassà de la Selva

reconeguts. Finalitza la instància exposant que espera no veure's en el sensible cas d'haver de recórrer als tribunals civils, —cas de què l'Ajuntament es negués a reconèixer-lo com a propietari, — en compliment dels deures que li imposa el seu càrrec i els drets de l'Església qual guarda i defensa li és encomanada

El President exposà que tenint en compte el caràcter interí de la Comissió gestora i no considerant-se amb prou autoritat moral per resoldre l'assumpte era criteri seu deixar-ho per el vinent Ajuntament, tota vegada que properament deuran celebrar-se eleccions; acordant-se així per ésser del mateix parer els dos vocals.

I no havent-hi altra cosa a tractar va aixecar-se la sessió.

Sessió del dia

1 d'Agost

Deixem de ressenyar-la, tota vegada que fou de ben curta durada i totalment invertida en l'aprovació de petits comptes que creiem no ofereixen interès.

Sessió del dia 8

Es llegida i aprovada l'acta de la

Cobla

Orquestrina

Els Unics

Representants:

o
Joaquim

Barnés

Cassà de la Selva

sessió anterior.

Són també aprovats els comptes d'arbitris sobre carns, peix i alcohols i el d'utilitats sobre sous dels empleats municipals.

Es llegeix un comunicat del Comitè pro monument a Francesc Llairet, en el que s'interessa de l'Ajuntament, si té a bé contribuir a la subscripció oberta per tal de recollir cabals per l'erecció del monument i creació de premis literaris, beques i d'un grup escolar a fi de perpetuar la memòria de l'insigne patrici.

Sense discussió s'acorda destinar-hi 50 pessetes.

Es dona compte d'haver-se rebut una lletra de l'Alcalde de Girona, demanant dades del que fou gran mestre de la nostra vila, En Josep Vilaret, per estar en projecte el donar el seu nom a una aula d'un nou grup escolar de Girona. Seguidament el Secretari llegeix la contesta del Sr. President la qual publiquem íntegra en una altra secció d'aquest nombre.

Finalment el Sr. Dalmàs interessa es donin vacances als empleats municipals, en compliment a la llei del Ministeri del Treball, contestant-li el Sr. President que solament manca que ells es posin d'acord respecte els dies que deuen fer-ne cadascun per tal de que no quedin desatesos els serveis municipals.

S'aixeca la sessió.

Aclariment

En la ressenya de la sessió municipal del darrer número d'«Horitzó» constaven, equivocadament, 189'80 ptes. pel compte de l'enllumenat públic del mes de Juny Havia de dir: 789'80 ptes.

NUVIS !

Mobles Parussa

Abans de comprar visiteu aquesta casa, on hi trobareu els últims models d'art modern.

ELEGANCIA - SOLIDESA

Josep Horta C. E. Castelar, n.º 24
CASSÀ DE LA SELVA

Del Jutjat Municipal

Un judici de faltes per infracció de la llei de caça.

El dia 28 de Juliol d'aquest any, fou denunciat per la guàrdia civil per infracció de la llei de caça, el veí d'aquesta vila Josep Coll Roca havent-se celebrat el corresponent judici de faltes el dia 1 del corrent mes essent condemnat el denunciat a la multa de 5 ptes, les costes i pèrdua de les *esteles* i demés objectes.

Noves

«Robatori»

El dimecres dia 2 d'aquest mes varen entrar lladregots al comerç de robes propietat de Angela Mullera.

El que s'enportaren ascendeix a unes 150 ó 200 ptes. en metàl·lic més algunes peces de roba que la propietària no pot precisar el seu cost.

Dit robatori va efectuar-se cap a la una de la matinada.

«Nomenament.»

Ha estat nomenat director de la sucursal de la casa Hispano Olivetty a La Corunya, el jove cassanenc, resident a Barcelona, Lluís Xiberta Massaguer.

Ens plau felicitar-lo i li desitgem molt d'encert en el seu nou càrrec.

Cobla

Orquestra

Orquestrina

La Principal

Per a contractes:

Francesc Gruart

Moviment

Demogràfic

Mes de Juliol 1933

NAIXEMENTS

- Jordi Rodà Quintana fill de Ferran i Teresa.
- Josep Mercader Molla fill de Alfons i Maria.
- Carme Clara Gispert filla de Josep i Marina.
- Dolors Escapa Simon filla de Francesc i Corona.
- Dolors Boada Felip filla de Joan i Joaquina.
- Maria Ferrés Corominas filla de Miquel i Carme.
- Lluís Pi Aymà fill d'Alexandre i Margarita.
- Carmè Isern Torrent filla de Joaquim i Concepció.
- Victoria Lloveras Pi filla de Narcís i Lluïsa.
- Montserrat Fusté Bosch filla de Narcís i Rosa.

CASAMENTS

- Grau Manresa Formosa amb Maria Presas Serra.
- Pere Rovira Clapés amb Maria Oliver Ventura.
- Manuel Domènech Serra amb Teresa Pica Parramont
- Enric Deknop Prost amb Teresa Cerezo Marull.
- Antolí Maymí Barnés amb Enriqueta Gurnés Bagudanch.

DEFUNCIONS

- Maria Torres Bosch, casada, 52 anys.
- Dolors Massot Llaurador, casada, 63 anys.

Gasetilles

«La Costa Brava»

Havem rebut l'extraordinari que «La Costa Brava» ha publicat amb motiu de la festa major de Sant Feliu de Guíxols.

Es un àlbum bellament editat per

la Imprenta Viader, i la part de text i fotografies és remarcable.

Felicitem a «La Costa Brava» pel seu encert en la publicació d'aquest extraordinari que honora a la premsa comarcal.

«Marcel·lí Domingo»

El diumenge proppassat va estar a la nostra vila el ministre d'agricultura de la República Espanyola, Sr. Marcel·lí Domingo acompanyat de la seva esposa.

Degut als breus moments que va aturar-se fou causa de què la seva presència passà gairebé desapercebuda.

«Sardanes i balls»

El proppassat diumenge a la nit, la cobla-orquestrina «Els Unics», executà dues sardanes a la Plaça Clavé.

Seguidament en els salons del C. Unió Republicana, es celebrà lluit ball.

«L'Orfeo La Tenora»

L'Orfeo La Tenora de la nostra vila prepara per a dintre poc, la seva excursió anual.

«Visita»

Ha estat unes hores a la nostra vila el mestre nacional que fou durant uns quants anys professor de les escoles de la vila, Josep Serra, i que actualment és director de les graduades de Sant Cugat del Vallès.

«Excursió al Montseny»

Una agrupació de joves casanencs junt amb una altra d'Hostalric, aimants de l'excursionisme, avui marxaran cap al Montseny, passant entre altres llocs: Hostalric, Pla d'en Negre pel rieral d'Arbúcies, Castell de Montsoriu, Coll de Castellar, Pla de Fogueres, les Fontiques, castanyeda de Perarnau, Bimainers, Santa Fe, les Agudes, Turó de l'Home, Sant Marçal, Matagalls, Sant Segimon, Viladrau, Arbúcies i Hostalric.

«La velocitat dels automòbils»

L'alcalde ha fet públic un avís en el qual anuncia que imposarà les multes que la llei li faculta, a tots els vehicles que circulin per dintre la població amb excés de velocitat.

La velocitat màxima és de deu quilòmetres per hora i en els llocs estrets o de força tràfec tenen de circular a pas de peató.

«La setmana de Vacances»

Complint la llei de la República el Centre Unió Republicana començarà la setmana entrant a donar als seus empleats els vuit dies de vacances.

Intercanvi

— Hem rebut un número de l'interessant revista «Catalunya» d'informació i expansió catalana que s'edita a Buenos-Aires amb la qual acceptem de bell grat l'intercanvi que ens demana.

Correu d'Horitzó

P. A. Girona.— Esperem les vostres notícies.

R. Tolosa, Caldes.— No rebem el vostre periòdic.

P. Vilaret, Barcelona.— Rebut el vostre gir postal. Mercès. Us agrairíem ens diguéssiu quins nombres d'«HORITZO» us manquen.

Preguem als nostres subscriptors forans que tinguin a bé enviar-nos l'import de llur subscripció en el més breu termini possible a fi de procurar la millor bona marxa del periòdic.

Mercès a la bestreta.

L'Administració

Sabateria

LA CASSANENCA

No deixeu de visitar-la, on hi trobareu, a preus molt reduïts, els calçats propis de la temporada.

Salmeron, 7 - Cassà de la Selva

HERNIATS (Trencats) El millor remei per la pitjor trencadura el trobareu *usant* els aparells herniaris del

INSTITUT D'ORTOPÈDIA de F. TORRELLAS

Practicant especialitzat en el tractament ortopèdic de les hèrnies. Practicant de l'Ambulància de la Creu-Roja i del Dispensari Municipal.

(Carrer Ciutadans, 4, (sota l'Hotel del Centre) GIRONA

FONDA "EL REGREO"

Plaça J. Ansel Clavé - Telèfon 15

Garatge Bany

Cassà de la Selva

Farmàcia

J. BOTET

CASSÀ DE LA SELVA

Despatx acurat de receptes.

Fàbrica de gasoses i sifons - Zeppelin - Aigua picant

JOSEP CLARA

Representant del lleixiu Berenguer

Pau, 45 Cassà de la Selva

Taller Mecànic de **LLUÍS CASSÀ**

Reparació de maquinària - Lloguer i venda de màquines de ribot

ESPECIALITAT EN SEGELLS MARCADORS

Manuel Bellés 17 - Cassà de la Selva

PERRUQUERIA PER A SENYORES

MARIA GELABERTO

SERVEI ACURAT

SALMERÓN 6 CASSÀ DE LA SELVA

ARTICLES DE FERRETERIA
ARMERIA I EFECTES DE CAÇA

URALITA

AGENCIA OFICIAL

J. BERDALET

CASSÀ DE LA SELVA

MANUEL BECERRA
Sastre

Cassà de la Selva

JOAN GROS Recader de Cassà de la Selva a Girona

Es reben encàrrecs a totes hores al carrer de la Pau n° 25 i a l'estació abans de la sortida dels trens.

D'un encàrrec urgent fet a les vuit del matí, en tindreu la resposta dues hores després, sense necessitat d'abandonar un sol moment les vostres ocupacions.

Farmàcia i
Laboratori de

Joan Gener Roca

Cassà de la Selva

Menjars i dispeses econòmiques

Casa Pica

Carrer Salmeron, 39 Cassà de la Selva

Aigua de les fonts de PANEDS i d'En LLIURE

Encarragueu-la a

NARCÍS LLOVERES VINYOLES

CERVANTES, 30; i us la servirà a domicili.

PERRUQUERIA

"LA HIGIÈNICA"

ESPECIALITAT EN EL TALLAT DE CABELL

JOAQUIM COSTA 12

CASSÀ DE LA SELVA

Taller de Reparacions

Cotxes Camions-Tractors

Melitón Sadurní

Automòbils de lloguer

Preus reduïdíssims

Servei a totes hores

Carrer Pi i Margall, 27 - Telèfon 35

Fonda "El Comerç"

Antiga Casa Barretina

Vda. Joan Abellí

Plaça Anselm Clavé, 30 - García Hernández, 10

CASSÀ DE LA SELVA

Preus reduïts. Servei acuradíssim

GARATGE

Reparació d'automòbils - Venda i reparació de bateries
Cotxes a pupilatge - Lubrificants, olis, grasses, etc. etc.

Cotxes de lloguer

Garatge Modern

ENRIC GRUART

Joaquim Costa, 37 i Corredor d'En Rata, 5

Telèfon 32 R

Sixt Vinyes

Carrer Dolors, 22

Bateria de cuina

Lampisteria

Cassà de la Selva

Atenció Automobilistes !!

PERE VILA

Taller de reparacions de bicicletes

Cassà de la Selva

Plaça Anselm Clavé, 31

Aquesta casa us ofereix els neumàtics de la gran marca «DUNLOP-FORD» a preus reduïdíssims, sense competència, de totes les mides i models, des de les més petites per a bicicletes al tipus gegant per a camions.

Abans de comprar, demaneu preus i detalls a aquesta casa. No dubteu que us interessaran. Grans descomptes

Narcís Duran

Aiguardents i Licors

Elaboració acuradíssima

Pont 7 i 9 - Cassà de la Selva

Servei amb camions propis per tota la província

Taller de Reparacions

DE

Pere Sala

Carrer Ferrándiz, 10

Construcció i reparació de bateries
Reparació d'automòbils - Economia i seguretat

AUTOMOBILISTES: No oblideu mai que el vostre cotxe necessita periòdicament unes «cures» fetes per un mecànic de confiança. Si ho teniu en compte, no haureu de desesperar-vos mai demanant auxili al mig d'una carretera.

Servei amb camió de Cassà a Barcelona, amb parades a Caldes de Malavella i a tots els pobles del litoral

Emili Cabarrocas

Preus econòmics - Servei ràpid

Carrer Mesures

Cassà de la Selva